

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 7PP/59/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123011978
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 01. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Vojsovič
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2024:3123011978.1

Uznesenie

- 5 - 7Pp/59/2023

Okresný súd Trenčín v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom B., t. č. v ÚVTOS Dubnica nad Váhom, v konaní o návrhu odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, na verejnom zasadnutí konanom v ÚVTOS Dubnica nad Váhom dňa 26.01.2024, samosudcom
Mgr. Petrom Vojsoviča, takto

rozhodol:

- 5 - 7Pp/59/2023

Podľa § 415 ods. 1 Tr. poriadku s použitím § 66 ods. 1, ods. 2 Tr. zákona sa návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody z a m i e t a .

odôvodnenie:

- 6 - 7Pp/59/2023

Súdu bol doručený návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Zo skráteného výpisu klienta (č. l. 16) a z oboznámených rozhodnutí súd zistil, že odsúdený je vo výkone trestu odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Skalica sp. zn. 6T/4/2019 zo dňa 08.03.2019 (č. l. 8 rub) v spojení s uznesením Okresného súdu Skalica sp. zn. 6Nt/10/2022 zo dňa 11.01.2023 (č. l. 10), a to pre:

- prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Tr. zákona,

- prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Tr. zákona,

na výkon ktorého nastúpil dňa 09.02.2023 a ktorý má predpokladane vykonať dňa 09.06.2024.

Následne má nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody vo výmere 100 dní, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Skalica sp. zn. OT/3/2021 zo dňa 09.02.2021 (č. I. 12 rub) v spojení s uznesením Okresného súdu Skalica sp. zn. 8Nt/49/2022 zo dňa 22.05.2023 o premene trestu povinnej práce na trest odňatia slobody (č. I. 13 rub), a to pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zákona, ktorý trest má predpokladane vykonať dňa 14.09.2024.

Následne má nastúpiť na výkon trestu odňatia slobody vo výmere 2 mesiace, so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Senica sp. zn. SI-6T/30/2023 zo dňa 17.07.2023 (č. I. 15), a to pre prečin marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 ods. 1 písm. d) Tr. zákona, ktorý trest má predpokladane vykonať dňa 14.11.2024.

Lehota na podanie návrhu o podmienočné prepustenie odsúdenému plynie podľa skráteného výpisu klienta od dňa 26.12.2023.

V zaslanom hodnotení na odsúdeného (č. I. 5) ústav na výkon trestu uviedol, že: „Dňa 09.02.2023 nastúpil sám do výkonu trestu do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody a Ústavu na výkon väzby Leopoldov, kde neboli zaznamenané žiadne nedostatky. Dňa 14.03.2023 bol premiestnený na ďalší výkon trestu do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom (ďalej len „ústav Dubnica“). Po absolvovaní pobytu na nástupnom oddiele, kde sa oboznámil s časovým rozvrhom dňa a ústavným poriadkom, bol umiestnený

do oddielu odsúdených s diferenciacnou skupinou „B“. Adaptácia na podmienky výkonu trestu v ústave Dubnica neprebehla na požadovanej úrovni. V dodržiavaní interných predpisov sa vyskytli porušenia, keď dňa 24.03.2023 nemal uložené veci v skrinke podľa ústavného poriadku, dňa 05.05.2023 mal rozhádzané veci na lôžku a dňa 24.05.2023 nebol oholený podľa vzoru, čo po dohovore odstránil. Dňa 11.07.2023 prechovával v osobnej skrinke nepovolené lieky, čo bolo vyriešené prijatím potrebných opatrení. Neskôr už porušenie interných predpisov nebolo zaznamenané. Jeho správanie a vystupovanie je voči personálu slušné, kooperujúce, svoje požiadavky predkladá legitímnym spôsobom. Príkazy a nariadenia príslušníkov plní a rešpektuje bez pripomienok. Ústavný poriadok a časový rozvrh dňa sa snaží dodržiavať. V kolektíve odsúdených je jeho správanie nekonfliktné, prispôsobivé. Zásady osobnej hygieny dodržiava. K trestnej činnosti si vplyvom penitenciárneho zaobchádzania vybudoval kritický postoj, čo je zaznamenané v pedagogickej dokumentácii. Trestnú činnosť priznáva a ľutuje, vníma ju ako osobné zlyhanie. Vo voľnom čase sleduje televízne a počúva rozhlasové vysielanie, hrá spoločenské hry, číta knihy z ústavnej knižnice. Využíva vychádzky vo vymedzenom priestore pri sektore a na viacúčelovom ihrisku.

Do podujatí organizovaných v rámci kultúrno-osvetovej činnosti sa zapája nielen ako účastník, ale aj organizátor. Menovaný je zaradený do práce na pracovisku s dohľadom

v ústave. Na pracovisku si svoje povinnosti plní na priemernej úrovni. Správanie má na požadovanej úrovni. Do činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného zameraných na udržiavanie čistoty a poriadku v priestoroch sektora sa aktívne zapája. Má záujem aj o prácu navyiac, vykonáva službu v sektore. Kontakt s vonkajším prostredím formou korešpondencie, telefonovania a návštev udržiava so svojou primárnou rodinou. Počas doterajšieho výkonu trestu nebol disciplinárne odmenený, disciplinárny trest nevykazuje. Program zaobchádzania je zameraný na bezvýhradné dodržiavanie povinností plynúcich

z právnych noriem upravujúcich problematiku výkonu trestu, nadobudnutie kritického postoja k trestnej činnosti a nadmerného užívania alkoholu, zmysluplné a efektívne využívanie voľného času, zapájanie sa do činnosti pre všeobecný rozvoj osobnosti odsúdeného, dodržiavanie pracovnej disciplíny a upevňovanie vzťahov s najbližšími. Program zaobchádzania odsúdený plní v bodoch aktivity vo voľnom čase, zaraďovanie do práce a vzťahy s vonkajším svetom. Bod edukácia sa darí odsúdenému plniť čiastočne z dôvodu opakovaného porušenia interných noriem. Resocializačná prognóza po prepustení z výkonu trestu u menovaného je hodnotená ako menej priaznivá na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti. Záverom hodnotenia konštatujem, že menovaný čiastočne preukazuje splnenie podmienok na podmienočné prepustenie a podmienočné prepustenie neodporúčam.“

Z odpisu registra trestov zo dňa 23.01.2024 (č. I. 25) a z obsahu spisu vyplynulo, že odsúdený bol doposiaľ 5-krát súdne trestaný, pričom vo výkone trestu odňatia slobody je

po prvýkrát.

Zástupca ústavu na verejnom zasadnutí uviedol, že od vypracovania posledného hodnotenia nedošlo k zmene. V prípade zistených nedostatkov uviedol, že odsúdenému bol uložený jeden disciplinárny trest, a to za prechovávanie nepovolených liekov, ktorý mu bol následne dňa 11.11.2023 zahladený.

Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že trestnú činnosť ľutuje. Poukázal na hodnotenie, v zmysle ktorého má kritický postoj k trestnej činnosti. Chce sa dostať k svojim dvom deťom. Prvé dieťa je v súčasnosti v detskom domove, a to práve z dôvodu, že je vo výkone trestu. Starší syn, ten bol zverený súdom do náhradnej starostlivosti jeho starých rodičov. Chcel by požiadať o jeho zverenie. V prípade prepustenia má možnosť ísť pracovať ku kamarátovi, ktorý robí vo firme hlavného majstra v rámci lakovne. Ďalej uviedol, že starí rodičia ho pravidelne navštevujú, majú taktiež pravidelný korešpondenčný styk. Starostlivosť o jeho syna ich zaťažuje, sú to staršie osoby. Tiež musia platiť jasle vo výške 300,- eur mesačne. Manželka o deti nemá záujem, chce sa s ňou rozvieť a deti chce získať do starostlivosti. Pokiaľ ide o prechovávanie liekov uviedol, že vo výkone trestu je po 1-krát, pričom spoluväzeň mu pri cvičení povedal, že je nejaký chudý, že ak chce, dá mu tabletky, ktoré kúpil v bufete. Následne o dva týždne mu pri prehliadke tieto tabletky našli, a tento odsúdený sa mu pri tom smial. Pokiaľ ide o škodu, ktorú spôsobil trestnou činnosťou uviedol, že škoda na zdravotnej a sociálnej poisťovni je uhradená. Tiež je uhradená aj škoda vo vzťahu k poškodenému D., ktorú uhradil po ústnej dohode.

Obhajkyňa na verejnom zasadnutí navrhla vyhovieť návrhu. V tomto poukázala, že odsúdený preukázal polepšenie, pričom možno od neho očakávať, že povedie riadny život. Ďalej poukázala, že trestnú činnosť spáchal ako mladistvý resp. blízky veku mladistvého, pričom v súčasnosti je kritický k užívaniu alkoholu, ako aj k trestnej činnosti. Odsúdený má dobré zázemie v rodine, rodina zároveň chce, aby sa staral o jeho dve maloleté deti, ktoré vyrastajú v súčasnosti oddelene. Starostlivosť o maloletého syna zároveň enormne zaťažuje starých rodičov. Je toho názoru, že bolo by prospešnejšie pre spoločnosť, ale aj deti, keby mal odsúdený možnosť sa o ne starať.

Prokurátor na verejnom zasadnutí navrhol zamietnuť návrh odsúdeného, nakoľko nie je splnený predpoklad vedenia riadneho života, a to s poukazom na menej priaznivú resocializačnú prognózu, stredné riziko zlyhania a trestnú minulosť odsúdeného.

Podľa § 66 ods. 1 Tr. zákona súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zákona pri rozhodovaní o podmienечnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 68 ods. 1 Tr. zákona pri podmienечnom prepustení súd určí skúšobnú dobu na jeden rok až sedem rokov; skúšobná doba sa začína podmienечným prepustením odsúdeného. Súd môže zároveň nariadiť probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do troch rokov a ustanoviť mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4. Ak ide o podmienечné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo na doživotie, súd určí skúšobnú dobu na desať rokov a súčasne nariadi probačný dohľad nad odsúdeným vo výmere do piatich rokov a ustanoví mu primerané obmedzenia alebo povinnosti uvedené v § 51 ods. 3 a 4. Podmienечne prepustený je povinný podrobiť sa kontrole technickými prostriedkami, ak je takáto kontrola nariadená. Nariadiť kontrolu

technickými prostriedkami možno, ak sú splnené podmienky podľa osobitného predpisu. Skúšobná doba neplynie počas výkonu nepodmienečného trestu odňatia slobody a počas výkonu väzby.

Súd po oboznámení sa so spisovým materiálom, predovšetkým s návrhom odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, hodnotením ústavu, skráteným výpisom klienta a odpisom registra trestov zistil, že u odsúdeného bola síce splnená formálna podmienka na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody (lehota na podanie návrhu o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody), ale nebola u neho splnená podmienka materiálna. Na tomto základe preto dospel k záveru, že jeho návrh nie je s poukazom na § 66 ods. 1 Tr. zákona dôvodný.

Z tohto ustanovenia vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je kumulatívne splnenie troch podmienok, a to tých, že odsúdený vykonal už potrebnú časť z výmery uloženého a nariadeného trestu odňatia slobody, vo výkone trestu plnením svojich povinností a správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, t. j. že neexistuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Citované ustanovenie vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať zo zhodnotenia polepšenia odsúdeného, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení jeho osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možnosti jeho nápravy a osobných pomerov, s prihliadnutím na účel trestu. Pri rozhodovaní sa prihliadne aj na to v akom ústave vykonáva trest odňatia slobody ako aj na povahu spáchaného trestného činu (§ 66 ods. 2 Tr. zákona).

Pokiaľ ide o splnenie prvej zákonnej (formálnej) podmienky, je pravdou, že odsúdený už vykonal potrebnú pomernú časť z výmery uložených trestov odňatia slobody, a to po 1/2 z trestov uložených za prečin, ktorý deň pripadol na 26.12.2023.

Čo sa týka druhej zákonnej (materiálnej) podmienky, že počas doterajšieho výkonu trestu preukazuje polepšenie tak táto podmienka v danom prípade nebola splnená. V prípade druhej podmienky súd skúma či je odsúdený schopný viesť riadny život v podmienkach výkonu trestu, a to plnením svojich pracovných aj mimopracovných úloh vrátane dodržiavania všetkých právnych noriem vzťahujúcich sa na výkon trestu odňatia slobody. Súd zároveň dodáva, že jedným z výrazov polepšenia sa odsúdeného je aj zmena na nazeranie na trestnú činnosť.

Súd v tomto uvádza, že len celkom výnimočne a na základe odôvodnených skutkových zistení možno tolerovať vybočenie z inak riadneho dodržiavania ústavného poriadku odsúdeným. Toto však nie je prípad odsúdeného, u ktorého boli zistené viaceré porušenia ústavného poriadku. Konkrétne:

- dňa 24.03.2023 nemal uložené veci v skrinke podľa ústavného poriadku,
- dňa 05.05.2023 mal rozhádzané veci na lôžku,
- dňa 24.05.2023 nebol oholený podľa vzoru,
- dňa 11.07.2023 prechovával nepovolené lieky.

Ide síce o menej závažné porušenia ústavného poriadku, z ktorých bolo v podstate iba jedno riešené uložením disciplinárneho trestu, avšak na uvedené je potrebné prihliadať aj v kontexte ďalších skutočností viažucich sa k odsúdenému. Ako súd z odsudzujúcich rozhodnutí zistil u odsúdeného súdy pri ukladaní trestov postupovali viackrát relatívne mierne. V prípade prvého odsúdenia, pre ktoré je odsúdený vo výkone trestu vec Okresného súdu Skalica sp. zn. 6T/4/2019 bol odsúdenému uložený podmiennečný trest. Odsúdený si však tohto nevážil, keď sa v skúšobnej dobe dopustil ďalšej trestnej činnosti. V prípade druhého odsúdenia vo veci Okresného súdu Skalica sp. zn. 0T/3/2021 bol taktiež uložený odsúdenému alternatívny trest v podobe trestu povinnej práce, ktorú skutočnosť si taktiež odsúdený nevážil keďže bolo pristúpené k premene tohto trestu na trest odňatia slobody. Zo správy probačnej a mediačnej úradníčky (č. l. 52 pripojeného spisu OS Skalica sp. zn. 0T/3/2021) vyplynulo, že nenastúpil včas na výkon trestu povinnej práce, napriek prevzatíu výzvy na nástup. Následne mu boli adresované ďalšie 2 upozornenia.

Z vyššie uvedeného vyplýva, že odsúdený dostal viackrát šancu v podobe trestov nespojených bezprostredne s výkonom trestu odňatia slobody. Napriek tomu túto šancu nevyužil. Následne vo výkone trestu sa od neho žiada dodržiavanie interných noriem, avšak aj v tomto odsúdený zlyháva. Ide síce o menej závažné porušenia ústavného poriadku, avšak vo svojej podstate uvedené vyjadruje vzťah odsúdeného k rešpektovaniu resp. k nerešpektovaniu pravidiel. Z týchto dôvodov nepovažuje súd úroveň polepšenia odsúdeného za dostatočnú. Inak povedané v tomto prípade už súd nebude „privierať oči“.

Vzhľadom na vyššie uvedené súd spochybňuje aj záver hodnotenia ústavu o tom, že odsúdený je kritický k spáchanej trestnej činnosti. Kritickosť k trestnej činnosti sa prejavuje nielen v slovnom deklarovaní toho, že odsúdený rozumie škodlivosti svojho protiprávneho konania, ale prejavuje sa predovšetkým v tom, že odsúdený toto porozumenie prejavuje svojim správaním, a to schopnosťou dodržiavať právny poriadok.

Pokiaľ ide o skutočnosť, že disciplinárny trest za prechovávanie liekov dňa 11.07.2023 má odsúdený zahladený k tomu súd uvádza, že uvedené nevyklučuje aby súd neprihliadal na uvedený skutok. V zmysle § 61 ods. 6 zákona o výkone trestu zahladením disciplinárneho trestu sa na odsúdeného hľadí akoby mu disciplinárny trest nebol uložený. Inak povedané zahladzuje sa trest nie samotný skutok. S ohľadom na zahladenie však súd posudzuje uvedené porušenie ústavného poriadku miernejšie. Nie je však možné ho úplne ignorovať.

V prípade argumentu, že odsúdený by bol pre spoločnosť prospešnejší pokiaľ by mal možnosť starať sa o svoje maloleté deti, s týmto možno súhlasiť, avšak toto je možné iba po splnení podmienok pre podmiennečné prepustenie. Starostlivosť o deti touto podmienkou nie je.

Na základe uvedeného podľa názoru súdu nedošlo u odsúdeného k polepšeniu tak ako to má na mysli § 66 ods. 1 Tr. zákona.

Nakoľko nebola splnená jedna z podmienok v zmysle § 66 ods. 1 Tr. zákona, ktoré musia byť splnené súčasne, súd návrh odsúdeného o podmiennečné prepustenie zamietol.

Súd zároveň odmietol vykonať dokazovanie zabezpečením rozsudkov týkajúcich sa maloletých detí odsúdeného, nejde totiž o skutočnosti významné z hľadiska splnenia podmienok pre podmiennečné prepustenie.

Poučenie:

- 2 - 7Pp/59/2023

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť do 3 (troch) pracovných dní odo dňa jeho oznámenia prostredníctvom Okresného súdu Trenčín na Krajský súd v Trenčíne. Oznámením je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba uznesenie doručiť. Ak sa uznesenie vyhlásilo v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok.